

Billund Landdistriktsråd (BLDR)

Årsmøde

Mandag den 20. april 2015, kl. 19.00 på Sønder Omme Kro

REFERAT

1 Årsmødet

1.1. Valg af dirigent.

Arne Thomsen, Hejnsvig

1.2. Valg af referent.

Holger Villumsen, Filskov

1.3. Formandens beretning.

Fremlagt af formand Johan Andersen.

1. Aldrig før har der været så meget fokus på landdistriktspolitik i Danmark som nu og dermed også lokalt i vores kommune. Det er som om, der er gået hul på alle de foregående års opsparede behov for at gøre en forskel på området. Og hvorfor så det? Valg er vel et godt bud lige nu, men det forklarer vel ikke al interessen. Mit personlige bud på det er bl.a., at der nu i nogle år er blevet forsket og undersøgt så meget i forhold til emnet, at der er ved at være valid mulighed for, at kunne sige noget "klogt" om landdistriktsudvikling. Ting som vi andre har vidst og sagt i mange år er nu ved at vinde lidt mere indpas også på "Borgen", og den nye viden kan nu bruges til at påvirke politikerne med. Der er dermed forhåbentlig politisk kommet en vedvarende interesse og mulighed for at gøre noget effektivt ved udviklingen i landområderne. For enhver ved jo, at når et område får stor opmærksomhed, ja, så interesserer politikerne sig også for det. Det er så vores opgave at holde dem til ilden fremover, så det ikke kun bliver en kort tid, der er opmærksomhed på landdistrikterne. Endelig tror jeg også, at "ildsjæleriet" i landdistrikternes har gjort indtryk politisk. Noget tilsvarende ses normalt ikke i de større byområder.

Personligt er jeg ikke i tvivl om, at BLDR, ved sit vedholdende og store engagement siden 2006, har spillet en afgørende rolle i forbindelse med at sætte landdistrikterne på dagsordenen i Billund Kommune.

2014 kan dermed karakteriseres ved et stort engagement og stor travlhed for os alle i Landdistriktsrådet såvel lokalt som på landdistriktsbasis.

2. Faktuelt består BLDR stadigvæk af 8 lokalområder fra Billund Kommune. Vi har i løbet af året afholdt møde ca. hver anden måned, hvor hvert lokalsamfund, udover forskelligt samarbejdsstof, har kunnet fremlægge de aktiviteter, som lokalt har foregået i løbet af året.

3. Tilbage i 2014 begyndte der at blæse andre vinde. I forhold til samarbejdet med Billund Kommune kunne vi konstatere, at byrådsvalget dannede basis for oprettelsen af et § 17, stk. 4 udvalg fra medio 2014, samt at der blev bevilget ca. 1 mill. kr. til arbejdet. Kommissoriet kom til at indeholde revision af kommunens landdistriktspolitik og en fastlæggelse af samarbejdsgrundlaget mellem Billund Kommune og landdistriktsrådet og lokalområderne. Tre af os har deltaget i dette arbejde sammen med kommunaldirektøren samt direktøren for planlægning og konsulenten for processen og tre politikere. Og vi må i sandhed sige, at der kom fart på, idet der i perioden har været rigtig mange møder for deltagerne samt en del workshops med forskelligt indhold rundt omkring i kommunen.

Landdistriktspolitikken er lige nu ude i høring, og jeg håber at I som lokalråd vil nærlæse den og kommentere den i den kommende tid, så vi kan få alles meninger med inden den endelig vedtagelse i byrådet her i forsommeren. I onsdags var nogle af os i Hejnsvig og overværede der fremlæggelse og efterfølgende debat i forhold til den nye landdistriktspolitik.

- a) Den korte beskrivelse af den nye landdistriktspolitik er, at den i forhold til den gamle er målrettet nogle forskellige indsatsområder, som der så skal arbejdes intenst med i et samarbejde mellem lokalområderne og kommunen i den kommende tid. Der er ingen målepunkter og benchmarking lagt ind i politikken, da den er baseret på lokalområdernes egne ressourcer og initiativ. Altså er der ingen garantier for at noget består, men derimod er politikken et eksempel på en helhjetet hensigt om i fællesskab at flytte med tingene på landet i forhold til konkrete indsatsområder.
 - b) Det er her helt afgørende, at vi som lokalområder, via vores udviklingsplaner, påtager os det lokale ansvar for at matche denne indsats fremover. Altså hjælp til selvhjælp.
 - c) Endelig ser det ud til at vi får ansat en landdistriktskonsulent i 2015. Noget vi godt kunne have brugt lidt før.
 - d) Vedrørende samarbejdet mellem Billund Kommune og BLDR fremover er den helt afgørende forskel, at vi nu får en fast mødestruktur, får hjælp til evaluering og opfølgning på vore udviklingsplaner og at BLDR fra sommeren 2015 fire gange om året formentlig kommer til at anbefale projekter til landdistriktpuljen. Vi får altså hermed afgørende medindflydelse på hvilke projekter, der kan nyde fremme i lokalområderne.
 - e) Endelig er det her værd at nævne, at BLDR i sit høringssvar, set i lyset af, at landdistriktpuljen for første gang er blevet brugt op i 2014, vil anmode om en forhøjelse af puljen for 2016 til 1,5 mill. kr. Størrelsen matcher således, hvad tilsvarende kommuner rundt omkring i landet sætter af til landdistriktsarbejdet.
4. I 2014 kom vores Turismeprojekt endelig i gang og blev afsluttet her i marts 2015. Det stod ved periodens udløb klart, at de lokale turismestyregrupper, efter at være blevet etableret i løbet af 2014, fortsat havde brug for at blive holdt i hånden af en projektleder, hvorfor det nu er besluttet, at ansøge Landdistriktpuljen om et toårigt turismeprojekt, så vi også fremover kan udvikle småskalaturisme i lokalområderne i de kommende år. Her er det på sin plads at nævne, at turismestyregrupperne fortsat er helt afhængige af, at lokalrådene interesserer sig for det lokale arbejde, så turismeaktørerne fortsat mærker vores interesse for at udvikle området. På tværs af lokalsamfundene blev ovenstående fortsættelse af turismeprojektet samt etableringen af et samarbejde omkring udviklingen af turisme omkring Omme Å mellem Filskov og Sdr. Omme så de to tværgående projekter, som indsatsen kastede af sig.
5. Revisionen af landdistriktspolitikken medfører, at BLDR skal tage stilling til nye vedtægter, ligesom de nye samarbejdsformer kommer til at betyde en ændret mødestruktur fremover. Tingene står altså på ingen måde stille, men ændrer sig hele tiden. Det er så vores opgave, såvel i lokalrådene som i BLDR, at udnytte alle disse nye tiltag til gavn for os alle i landområderne i den kommende tid.
6. Med udgangspunkt i dette har jeg også ved dette årsmøde lyst til at sige alle jer fra lokal-

rådene tak for det engagement, I udviser, når I gang på gang stiller til møder, både i BLDR og lokalt. Det er fortsat aktive borgere som jer, der bærer læsset i det daglige både nu og i fremtiden. Det skal vi blive ved med, hvis tingene skal flytte sig.

Heldigvis har vi ikke bare hyggelige timer sammen, men får også noget fra hånden, når vi på tværs af sogneskel udveksler erfaringer og hjælper hinanden med at udvikle alle de ideer, vi er så rige på lokalt.

7. Slutteligt er det også i år nødvendigt at understrege, at det stadigvæk er nødvendigt, at vi i lokalområderne giver landdistriktsarbejdet både tid og kræfter i det daglige. Ikke mindst set i lyset af de nye udfordringer vi kommer til at stå overfor i forbindelse med den nye landdistriktspolitik, er det helt nødvendigt, også lokalt, måske at ændre i hidtidige vaner og mødestrukturer for at matche de nye krav.

Det skal være mit håb, at både lokalområderne og Landdistriktsrådet og dermed Billund Kommune også fremover må nyde godt af vores fælles engagement, og at det også fremover må lykkes at tænke hele kommunen ind i vores arbejde.

Beretningen blev godkendt af årsmødet.

1.4. **Årsregnskab.**

Fremlagt af kasserer Jørgen Svanberg.

Fra Billund Kommune er modtaget et tilskud på 129.500 kroner. Beløbet indeholder 21.000 kroner, som retteligen tilhører Billund Erhvervsfremme, hvorfor beløbet er videresendt til samme.

Årsregnskabet blev godkendt af årsmødet.

1.5. **Fastsættelse af det årlige kontingent fra landsbyrådene.**

Nul kroner, som hidtil.

1.6. **Indkomne forslag fra lokalrådene og BLDR.**

Vedtægterne skal tilpasses rådets opgaver, der forventes ændret i forlængelse af den forestående vedtagelse af en landdistriktspolitik for Billund Kommune.

Oplæg til justering af vedtægter blev gennemgået af formanden. Intet blev vedtaget.

Samtidig ændres rådets navn til Billund Landdistriktsråd, hvilket allerede anvendes i hverdagen.

1.7. **Valg af to revisorer og én revisorsuppleant.**

Revisorer: Genvalg af Charlotte Kastrup Larsen og Gregers Lindhardt.

Suppleant: Nyvalg af Hans Peter Simonsen.

1.8. **Eventuelt.**

Intet.

2. Orientering om den nye Landdistriktspolitik og arbejdet i Landdistriktsudvalget, v/ formanden:

Byrådet besluttede på Byrådsmødet den 24. marts at sende et forslag til en ny landdistriktspolitik for Billund Kommune i høring fra den 13. april til den 6. maj.

Forslaget blev fremlagt på borgermøde i Bakkehallen i Hejnsvig onsdag den 15. april kl. 17.

BLDR afgiver et fælles høringssvar om emner, som vi er enige om. Formanden udsender et udkast til alle og modtager kommentarer. Årsmødets diskussion samlede sig om følgende emner:

1. Samarbejde mellem Billund Kommune og BLDR: Den skitserede samarbejdsmodel er brugbar. Dette tilsagn fra BLDR indebærer imidlertid ikke, at lokalrådene og BLDR af Billund Kommune kan bruges til konfirmation af forestående politiske beslutninger, der er af kontroversiel art for BLDR eller de enkelte lokalområder. Det gode samarbejde skal indeholde gensidig respekt og information om de faktiske forhold, som behandles.
2. Høringsberettigelse: BLDR bør være høringsberettiget og automatisk modtage det relevante materiale i sager, der vedrører landdistrikter. Vi har altid kunnet afgive høringssvar, men har selv skullet opdage materiale og høringsfrist. Denne udfordring ønskes elimineret, da vi påtager os rollen med som medspiller i afdækningen af, hvad De Fem Veje Til Vækst indebærer i praksis.
3. BLDRs rolle: BLDR vil gerne medvirke til anbefaling af ansøgninger til landdistriktpuljen. BLDR ønsker derimod ikke at foretage prioritering med tilhørende indstilling af de enkelte landdistrikters ansøgninger til landdistriktpuljen. BLDR er ikke en del af det politiske udvalg. BLDRs opgave er at balancere mellem medlemmernes behov og de enkelte landdistrikters interesser. BLDR foretager gerne vurdering af projekter efter undersøgelse af, som de indeholder fyldestgørende information.
4. Landdistriktpuljen: Beløbet fordeles efter fire årlige frister for ansøgning. Beløbets størrelse bør hæves fra de nuværende 750.000 kroner til 1,5 million årligt. Måske bør puljen kunne søges af lokale kommunale institutioner som fx Vorbasse Fritidscenter? Dette er næppe hensigtsmæssigt, men diskussionen afspejlede konkret oplevet frustration over, at kommunen ikke selv sørger for, at dens institutioner er forsynet med fx velfungerende lydudstyr.
5. Før ansættelse af landdistriktskoordinator: Før udformning af stillingsopslag til den ledige ansættelsen som landdistriktskoordinator ønsker BLDR at se stillingsbeskrivelsen.
6. Generelt: Teksten kan med fordel forkortes, så indholdet fremstår tydeligere.

3. Oplæg v/ områdedirektør Svend Erik Christensen, Den Jyske Sparekasse:

Finansiering af fast ejendom og erhverv i landdistrikterne.

Hvordan er status lige nu i vores lokalområde, og er der tegn på, at vi er på vej ud af krisen?

Oplægget indeholdt:

- a) et aktuelt politisk overblik med kortfattet historisk tilbageblik og internationalt udblik,
- b) generelle forventninger til fremtiden (ja, vi synes at være på vej ud af krisen), og
- c) de konkrete forhold vedrørende finansiering af fast ejendom i landdistrikterne.

Fra oplægget og debatten om landdistrikternes udfordringer:

1. Rådighedsbeløb for huskøbere.
DJSs tommelfingerregel er 13.000 DKK for et forældrepar med to børn. Heraf regnes med 2.500 DKK pr barn. Beløbet er fastsat af Totalkredit efter retningslinjer fra Finanstilsynet. Til handler med fast ejendom over 10 hektar og bygninger på mere end 500-800 kvm anvendes DLR i stedet for Totalkredit.
Debat-kommentar: Med et så højt rådighedsbeløb (pristalsregulering er indregnet) ville forældre- og bedsteforældregenerationen ikke have kunnet anskaffe fast ejendom.

2. Mulighederne for hushandel i landdistrikterne.
Mange ældre borgere vil gerne sælge, og mange unge borgere vil købe.
Generelt vil bankerne hellere give lån til huse i større byer end til huse i landdistrikter.
Det forstår de unge, men på den anden side får de ofte afslag på låneanmodning, når de skifter fokus fra et hus i fx Engshøjparken til et billigere hus på landet. Et bankudstedt lånebevis er derfor ikke nødvendigvis brugbart, men DJS blander sig ikke som visse større banker i, hvad der købes.
Udbudte huse har ofte ikke en realistisk markedspris, hvilket er den væsentligste årsag, når banker og kreditforeninger afviser at medvirke til generationsskifte i boligerne.
Generelt viser realkreditforeningerne ringe interesse for fritidslandbrug og huse på landet.
3. Mere om markedspris og mulighederne for handel eller nybyggeri i landdistrikterne.
Når kreditforeninger vurderer huses salgbarhed, sker det med en tidshorizont på seks måneder. I landdistrikter regnes nye huses markedsværdi ikke som svarende til anskaffelsesomkostningerne, men efter en beregnet markedsværdi, og den forventes i reglen at ligge omkring 1 million kroner under anskaffelsesomkostningerne. Derfor medvirker kreditforeningerne for tiden ikke til opførelse af nyt byggeri i landdistrikter, således som det fx nu sker i den meget aktive energimetropol Esbjerg.
For både husbyggere og huskøbere i landdistrikter ønsker kreditforeningerne og bankerne at undgå en vis teknisk insolvens eller stavnsbinding i de første år efter en hushandel, hvilket for dem er en risikofaktor, der kraftigt dæmper lysten til medfinansiering.
4. Opsparing og kaution.
Bankerne savner opsparing hos de unge førstegangskøbere. Gamle dyder ønskes tilbage ved hushandel. Bankerne har imidlertid ikke så megen tillid til gamle dyder, at de accepterer kaution fra familie eller andre med kapital. Kaution anvendes sjældent eller ikke.
5. Antal handler og prisindeks:
I Billund Kommune handles for tiden omkring 45 huse i hvert kvartal mod 50-60 før krisen kom i 2008. Prisindekset er nu 90-92 mod 100 i 2006 og 85 i 2009.
De ledige huse har ligget længe, så prisen må være for høj. Filskov er en undtagelse, da der sjældent er ledige huse. Der opkøbes ledige huse af minkavlere med ledig kapital.
6. Kvadratmeterpris:
Ved de indgåede hushandler er kvadratmeterprisen faldet fra omkring 8.800 DKK i 2008 til 6.700 DKK i 2014.
I postnummer Billund stort set uden landdistrikt er tallene cirka 10.500 og 8.400 DKK.
I postnummer Grindsted med landdistrikter som Filskov, Stenderup-Krogager og Urup-Nollund-Eg er de tilsvarende tal cirka 9.000 i 2008 og 6.900 2014.
Der oplystes ikke tilsvarende tal for postnummerområderne (landdistrikterne) Hejnsvig, Sdr. Omme og Vorbasse.
Et nybygget hus koster for tiden 10-12.000 DKK pr kvadratmeter.